ఆరిష్టరణి

ఆదూరి
వెంకట సీతారామమూర్తి

న్యూస్ పేపరు ముందేసుకుని కూర్చున్నారే గాని సాంబయ్య గారి దృష్టి అందులోని వార్తల మీద లేదు- అతని కళ్ళలో గత కాలపు సంఘటనలేవేవో తీలగా కదులాడుతున్నాయి-

ఈజీచైర్లోంచి కాస్త ముందుకు వంగి కిటికీలోంచి వీధిలోకి చూశారు పిల్లలెవరో రోడ్డు మీదే క్రికెట్ ఆట ఆడుకుంటున్నారు- డిటెక్టివ్ పుస్తకాలు అద్దెకిచ్చే కుర్రాడు ఎదురింటి వారికి కొత్త పుస్తకాలిచ్చి పాతపుస్తకాలను తీసుకు వెళ్తున్నాడు-

మళ్ళీ పేపరు మీదికి దృష్టి సారించేరు సాంబయ్యగారు- దేశ రాజకీయాలు అస్తవ్యస్తంగా వున్నాయని పించిందాయనకు- జీవితంలో రాణింపుకు రావలసిన వాడు వక్రమార్గాన్ని తొక్కక తప్పదేమో నన్పించిందాయనకు- పేపరు చూస్తూనే ఒక ట్రెండు మార్లు కిటికీలోంచి వీధిలోకి దృష్టి సారించారు- ఆయన కళ్ళూ మనసూ రెండో కొడుకు త్రివేది కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాయి-

అంతలోకి వీధి గుమ్మంలోకి ఆటో వచ్చి నిల్చుంది అందులోంచి త్రివేది దిగేడు- రెండు పెద్ద అట్ట పెట్టెలను ఆటో డ్రైవర్ సాయంతో తీసుకువచ్చి ముందు గదిలో పెట్టించేడు-

పెట్టెల వంక చూసేరు సాంబయ్యగారు- వాటిపై తన ఎడ్రసూ, పంపినవారి ఎడ్రసూ స్పష్టంగా వున్నాయి- ఆటో వాడిని పంపేసి. సీలు చేసిన అట్ట పెట్టెలను విప్పడం మొదలు పెట్టేడు త్రివేది- పార్వతమ్మ కూడ లోపల్నించి వచ్చి ఎదురుగా కూర్చుంది- తనకోస మేదో తెచ్చామని తల్లీ దండ్రీ చెప్పి, చూపించే వరకూ కళ్ళు మూసుకుంటే మూసుకున్న ఐదేళ్ళ పాపాయి ఆతృతలా వుందిప్పుడు సాంబయ్య గారి పరిస్థితి- కాకపోతే ఆ ఆతృతని పైకి కన్పించనీయటం లేదు-

ఒక అట్టపెట్టె మూత తెరిచి లోపలవాటిల్లో రెండు పుస్తకాలు బయటకు తీసి ఒక పుస్తకం తండ్రికీ, మరొకటి తల్లికీ అందించేడు త్రివేది-

అప్పుడే పుట్టిన పసిబిడ్డను ఒడిలోకి తీసుకున్నట్టు ఆప్యాయంగా ఆత్రంగా పుస్తకాన్ని చేతిలోకి తీసుకున్నారు సాంబయ్యగారు-

దాని ఆవిర్భావానికి వెనుక జరిగిన కథంతా తెల్సినదే అయినా కలా నిజమా అన్నంత ఆశ్చర్యంతో ఆయన కళ్ళు మెరిశాయి– ముఖచిత్రం ఎంతో అందంగా సహజంగా వచ్చింది– వెనుక అట్ట మీద నిండుగా ఆయనదే రేఖా చిత్రం వుంది– దానికి కాస్త దిగువగా పరిచయ వాక్యాలు క్లుప్తంగా అచ్చేసి వున్నాయి–

"పుస్తకం చాలా బాగా వచ్చింది కదండీ. ఫొటో కాకపోయినా ఫొటో లో వుండేంత జీవకళా ఆ గీతల్లో తీసుకొచ్చాడా చిత్రకారుడు– ఈ శుభ సమయంలో స్వీట్ పట్టుకొస్తా వుండండి" అంటూ లోపలికి వెళ్ళింది పార్వతమ్మ.

పెట్టెల్ని లోపలిగదిలోకి చేరవేసేడు త్రివేది–

పుస్తకం విప్పి పేజీలు తిరగవేశారు సాంబ య్యగారు– తెల్లని కాగితం, అందమైన అచ్చు – ఎంతో అద్భుతంగా తన కోరిక మేరకు వచ్చిందనిపించింది.

పార్వతమ్మ ప్లేటుతో కోవాతెచ్చి ఆయనముందు పెట్టి వెళ్ళింది– నోరు తీపి చేసుకుని మరో మారు పుస్తకం వంక చూశారాయన – మనసంతా ఆనందంతో నిండి పోయింది–

"ఏనాటి కోరిక యిది! ఇన్నాళ్ళకు యిలా తీరింది!!" అనుకుంటూంటే ఆయన కనుకొలుకుల్లో నీళ్ళు జేరాయి–

పాతికేళ్ళ క్రితం కాబోలు... తను రచయితగా కలంపట్టి తొలి కథను ప్రచురించాడు– పెద్దమ్మాయి కడుపులో వుండే పురిటికోసం పార్వతి వాళ్ళ పుట్టింటి కెళ్ళినపుడు రాశాడు మొట్ట మొదటి కథను– ఆ కథ సరిగ్గా అమ్మాయి పుట్టిన రెండు రోజులకు అచ్చయి తన చేతి కొచ్చింది– అప్పటి ఆ సంతోషం అంతాయింతా కాదు– తన కలం నించేకాదు తన యింటకూడ సరస్వతి పుట్టిందన్నాడు– అమ్మాయికి సరస్వతి పేరే పెట్టేడు–

ఆ కథకొచ్చిన పారితోషికం తక్కువే కావొచ్చు – కానీ అప్పట్లో సరస్వతి అన్న ప్రాశనకు ఆడబ్బుతో చిన్న వెండి గిన్నె వచ్చింది – ఆ తర్వాత రెండు సంవత్సరాలలో ఐదారు కథల వరకూ అచ్చయ్యాయి – వాటి నుండి వచ్చిన డబ్బుసూ కూడ తను సరస్వతి కోసమే ఖర్చు చేశాడు–

కూతురైతేనేం? ఇప్పుడిలా తన రుణం తీర్చుకుంది!

ఆ మాటకొస్తే నాలుగేళ్ళ వయసు నుండే సరస్వతి తన రచనా వ్యాసంగానికి సాయపడింది – కథరాసి ఒక్కొక్క కాగితమే అందిస్తే క్రింద కూర్చుని వాటిని చక్కగా దొంతు పెట్టేది– మరికాస్త పెద్దయ్యాక పేజీ నెంబర్లు కూడ వేసేది! ఆ సరస్వతే యిప్పుడు తన కథలను కొన్ని ఒక చోట చేర్చేందుకు దోహదపడింది–

సరస్వతి తల్చుకోక పోతే యిది అయ్యేదికాదు! కూతుర్ని తల్చుకుంటూంటే సాంబయ్య గారి మనసులో ఒక్క మారు ఆనందం పొంగి పొరలింది–

అందం, తెలివి, చలాకితనం, పట్టుదల అన్నీ

ఈ వారం టి. వి. తార

నా కనుల అందం నాదే

టి. వి. తార అర్చన జోగళ్ కర్‌కి నాట్యమన్నా, నటన అన్నా అమితమైన ప్రేమ. సమాజంలోని కుళ్ళుని, సమాజ పరంగా స్త్రీ జాతికి జరుగుతున్న అన్యాయాలను తలచుకుంటేనే ఆమె క్షసహ్యం. మూడ్‌ని బట్టి గితార్ వాయించడమో, పెయింటింగ్ చేయడమో, లేదా సంగీతం వినడమో ఆమె హాబీ. మామూలుగా పాశ్చాత్య దుస్తులంటేనే ఆమె మోజు చూపుతుంది.

"నా రూపానికంతా నా కళ్ళే ఆకర్షణ. నా నిజాయితీ, నాట్యంలో, నటనలో నా కున్న ఆత్మ విశ్వాసమే నా శక్తి. కానీ నాకూ ఒక బలహీనత ఉందండోయ్! నన్ను ఉపేక్షిస్తున్నారేమో అనే అనారోగ్యపు ఆలోచనే నా బలహీనత. నటీమణుల గురించి మాత్రం నన్ను అడగకండి. నటుడు కమల్ అంటే మాత్రం నాకు అభిమానం" అంటోంది ఈలలామ.

"అర్చన షూటింగ్ ఉన్న రోజులలో సాధారణంగా ఉదయం 6 గంటల కల్లా నిద్రలేచి తయారయి షూటింగ్‌కి వెళ్లి పోతుందట. ప్రొద్దున షూటింగ్ పని ఉంటే సాయంత్రం ఆరు కల్లా ఇల్లు చేరి షాపింగ్ చేయడం అంటే ఆమెకి సరదాట!

తీరిక వేళల్లో ఇంటి చుట్టూ తిరుగుతుంటాను. షూటింగ్ రోజులలో చిందర వందరగా వదిలేసిన నా గదిని శుభ్రం చేసి మళ్ళీ ఒక ఆకృతికి తెస్తుంటాను. ఇంకా డైరీ వ్రాయడం, వీడియో సినిమాలు చూడటం, అపాయింట్‌మెంట్స్ ఫిక్స్ చేసుకోవడం శలవు రోజుల్లో నా కార్యక్రమాలు అంటోంది ఈ అందాల తార.

"1983లో ఉత్తమ మరాఠీ రంగస్థల నటిగా అవార్డు నందుకున్న క్షణాలు జీవితంలో మరపురాని మధురమైన క్షణాలు" అంటోంది ఆమె.

అర్చన నటించిన ఏడు చలన చిత్రాలలో నాలుగు విడుదలయ్యాయి. ఇంకా మూడు విడుదల కావలసి ఉంది. నాలుగు టి. వి. సీరియల్స్‌లో మూడు ప్రసారమయ్యాయి. నటనలో ఆమె చూపిస్తున్న ప్రజ్ఞా పాటవాలు ఆమెకు ఉజ్వల భవిష్యత్తు ఉందని చెప్పకనే చెపుతున్నాయి.

–పి. ప్రమీల

వున్నాయి సరస్వతిలో – ఆవిషయంలో మగపిల్లలైన చక్రధరం, త్రివేది కూడ ఆమెకు ఏరకంగానూ సాటిరారు– ఆ కారణం చేతనే కాబోలు సరస్వతి పెళ్ళి తనకొక్కటే భారం కాలేదు–

పెళ్ళిళ్ళు చేసుకుని వెళ్ళిన చాల మంది ఆడపిల్లలు తల్లిదండ్రులను మర్చి పోయి. భర్తలకు తగ్గ భార్యలుగానే అయిపోవడం, ఆగూటి పలుకులే పలకడం చూశాడు– కానీ సరస్వతి ఆ కోవకు చెందదు. ఆమెకు తన మీద మమకారం పోలేదనడానికి యింతకంటే నిదర్శనం యింకేం కావాలి?

తొలికథ రాసిన తర్వాత పదేళ్ళలో సుమారొక పాతిక కథలు రాసేడు– వాటిల్లో కనీసం పది కథలైనా మంచివీ, నలుగురూ మెచ్చినవీ వున్నాయి–

"నీ కథలు కేవలం వూహాజనితాలు కావు సాంబయ్యా వాటిల్లో జీవితం కన్పిస్తుంది – ప్రతికథా ఏదో ఒక సాంఘిక సమస్యను ప్రతిబింబిస్తుంది– ప్రజాజీవితాలకి అద్దం పట్టేదిలానే వుంటుంది– పాత్రల స్వరూప స్వభావాలూ, వాటి మధ్య ఏర్పడే సంఘర్షణ సహజంగా వుంటాయి' అనేవారు మిత్రులూ, శ్రేయోభిలాషులూ– ఆ విమర్శలే, ఆ పొగడ్తలే ఆ తర్వాత రచనలకు వూపిరి అయ్యేయి– అప్పట్నుంచే కలిగింది తనదంటూ ఓ కథాసంకలనాన్ని వెలువరించాలని– కానీ పుస్తక ప్రచురణంటే మాటలా?

ఆ విషయమై తర్వాత ఎన్నెన్నో ఆలోచనలు చేశాడు ఆ తర్వాత రాసిన కథల పారితోషికాల్ని ఒక చోట వుంచేడు. సరస్వతి పెళ్ళి నిశ్చయమైన సమయానికి ఆ సొమ్ము రెండు వేలకు దగ్గరగా పోగైంది. ఆ సొమ్ముతో పుస్తకానికి సరిపోయే కాగితం కొనేస్తే ప్రింటింగ్ ఖర్చులు తర్వాత చూసుకో వచ్చునుకున్నాడు- కానీ అనుకోని రీతిలో ఆ సొమ్ము పెళ్ళిలో ఖర్చయి పోయింది అలా అయినా తనేం బాధపడలేదు తనకు ప్రాప్తముంటే పుస్తకానికి సొమ్ము దానంతటదే సమకూరుతుందని ధైర్యంగానే వున్నాడు మరోమారు అలా కూడబెట్టిన సొమ్ము కూడ చక్రధరం ఉద్యోగం కోసం సెక్యూరిటీ డిపాజిట్‌గా కట్టాల్సి వచ్చింది. అప్పుడూ బాధపడలేదు. తనకు తన కోరికలకంటే బాధ్యతల నిర్వహణే ఎక్కువను కున్నాడు.

చక్రధరం ఉద్యోగస్తుడై వెళ్ళిక తనాట్టే రచనలు చేయలేదు. ఏ పత్రికల వాళ్ళయినా అడిగితే ఒకటి రెండూ –– అంతే! అంతకు మించి లేదు. సరికొత్త ట్రెండ్స్ సెట్ చేసి, కల్పనా సాహిత్యపు పరిధినీ, పరిమాణాన్నీ అనూహ్యంగా మార్చేస్తున్న యీ కొత్తయుగపు రచయితల కాలంలో తనెంతకంటే ఏం రాయనక్కరలేదు– ఇంత వరకూ సుమారుగా రెండు వందల కథలు రాసేడు. గొప్ప కథలని చెప్పలేదు గానీ వాటిల్లో వలభై కథలైనా మంచివీ, మేధావి రచయితలు మెచ్చినవీ వున్నాయి.

మంచి కథలు అప్పటప్పుడు పత్రికల్లో అచ్చయినా, అవన్నీ ఒక సంకలనంగా వస్తే గాని ఆ రచయిత యొక్క రచనా విశిష్టతనూ, కల్పనాశక్తినీ మేధావులు అంచనా వేయడానికి వీలుండదు. రచన కొంత కాలం భౌతికంగానైనా బ్రతికుండడానికి పుస్తకరూపంలో వచ్చి తీరాలి. ఆకారణంచేత పుస్తకం వెలువరించాలనే కోరిక సాంబయ్య గారి మనసులోంచి తొలగి పోలేదు

'సరస్వతి పూనుకోకపోతే యీ నాటికీ తనా విషయంలో అశక్తుడిగానే మిగిలి పోయేవాడు' అనుకున్నారు సాంబయ్యగారు.

సంక్రాంతికి నాలుగురోజుల ముందే వచ్చింది సరస్వతి. వస్తూ వస్తూ ఓ పెద్ద తెల్లకాగితాల బండిల్‌ని తెచ్చింది.

"మీ అల్లుడుగారు మీకిది సంక్రాంతి బహుమతిగా యిమ్మన్నారు నాన్నా" అంది తన గదిలో పెట్టేస్తూ. కాగితాలు నున్నగా తెల్లగా బాగున్నాయి ఖరీదైన వనే అన్పించింది. 'మేప్‌లిథో' అంటారట ఆ కాగితాన్ని.

'బహుమతులు నేను అల్లుడి కివ్వాల్సింది పోయి ఆయన నాకివ్వడ మేంటమ్మా' అన్నాడు.

మీ కథల్ని ఒక పుస్తకంగా వేయాలని మీరెప్పట్నించో అనుకుంటూన్నారు కదనాన్నా. అందుకోసం వుంచిన డబ్బుకూడ నా పెళ్ళిలో ఖర్చయి పోయింది ఆవిషయం ఆయనకెప్పుడో చెప్పేను". అంది సరస్వతి

మనసు తెల్సుకుని ప్రవర్తించే భార్యా పిల్లలూ, అంతకంటే మంచి మనసున్న అల్లుడూ. నిజంగా ఎంత ఆనందించాడో

ఆ మరుసటి నెలే చక్రధరం మూడు వేల రూపాయలకి తన పేర్న ఓ డ్రాఫ్ట్ పంపేడు.

"కాగితం ఎటూ వుంది కాబట్టి నీకథల పుస్తకం ప్రచురణ మొదలెట్టేయ్ నాన్నా అందాకా యీ సొమ్ము ప్రెస్ వాడికి అడ్వాన్సుగా యివ్వు. అవసరమైతే మళ్ళీ పంపుతాను" అంటూ ఉత్తరం కూడరాసేడు. సెలవును సొమ్ము చేసుకునే సదుపాయం కొత్తగా వచ్చిందిట వాళ్ళకి. తన ఖాతాలో వున్న సెలవును అమ్మేసి ఆడబ్బును పంపేడు చక్రధరం.

ఆ ఉత్తరం చదువుతూంటే కళ్ళంట నీళ్ళు తిరిగాయి. "ఎవరి పిల్లలు! ఎవరిలోకం! పెంచి పెద్ద చేసే వరకే రెక్కలొచ్చాక ఎగిరే పక్షులే! అనుకుంటారు గానీ అందరూ అలాకాదు. ముఖ్యంగా తన పిల్లలు తలిదండ్రుల మనసుల్నీ యిష్టాల్నీ గ్రహించిన వాళ్ళు' అనుకున్నాడు.

"ఇంకేమండీ. ఎంచక్కా కూతురూ అల్లుడూ కాగితం యిచ్చేరు కొడుకు డబ్బు పంపేడు. తొందరగా ఆపుస్తకం పనేదో చూడండి" అని తొందర చేసింది పార్వతి.

'అవునునాన్నా. నేనూ యిప్పుడు ఖాళీయే కాబట్టి ప్రూఫులు చూడ్డం లాంటి పన్లు చేయగలను" అన్నాడు త్రివేది.

ఓ మంచి రోజు చూసి ఉన్న కథల్లో ఓ పాతిక కథల్ని తీసి, విజయవాడ బయల్దేరేడు. దారిలో చిన్ననాటి స్నేహితుడు శాస్త్రి కలిస్తే కబుర్లు రచనలపైకి మళ్ళి, తను వెళ్ళే పని గురించి చెప్పేడు.

"బావుందయ్యా – ఇంత గొప్ప రచయితవి. నీకథలు నువ్వే పుస్తకం వేయించుకోడమేంటి? పబ్లిషర్లే వేస్తారు. కాస్తో కూస్తో ముట్ట జెపుతారు కూడ. వాకబు చెయ్యి. అమ్ముకోడం, సొమ్ము చేసుకోడం మనకి చేతకాని పని–" అని ఓ ఉచిత సలహా పారేశాడు.

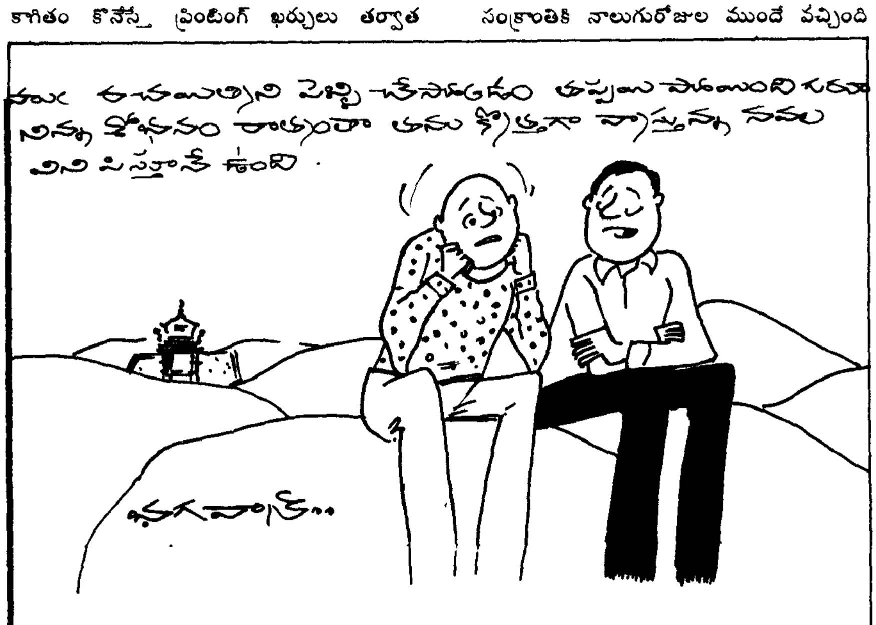

అతని సలహా ప్రకారం వాకబుచేస్తే.

"కథల పుస్తకాలీరోజుల్లో కొనేదెవరు మాష్టారూ- ఇప్పుడు వస్తున్నదీ మార్కెట్లో విరివిగా అమ్ముడౌతున్నదీ నవలాసాహిత్యమే- సస్పెన్స్, క్రైం, సెక్స్, సైంటిఫిక్ ఫిక్షన్ – వీటిపై రాయండి తప్పక వేస్తాం ఎంత సాహిత్య సేవ చేస్తున్నా యిదీ వ్యాపారమే కదసార్" అన్నాడొక పబ్లిషరు

ఇంచుమించు అదే భావాన్ని వెల్లడించేరు మరికొందరు పబ్లిషర్లు. అయితే "మీరు వేయించుకుంటామంటే అందంగా అచ్చువేసి యిస్తాం" అనిహామీ యిచ్చేరు.

మొత్తానికి పుస్తకానికయ్యే ఖర్చు తెల్సుకుని కొంత అడ్వాన్సు యిచ్చి సరిపడా కాగితం, కొన్ని కథలూ కూడ యిచ్చి తిరిగి వచ్చేడు సరిగ్గా మనుషుల్లో మంచివాళ్ళుంటారు. తన శిష్యుల్లోనూ చెప్పుకోదగ్గ అణి ముత్యాల్లాంటి వాళ్ళున్నారు. అన్పించింది సాంబ య్యగారికి.

★ ★ ★ ★ ★

ఇన్నాళ్ళకి ... తను కోరుకున్న పుస్తకం చేతికొచ్చింది దీని వెనుక తను కథలు రాసి పడిన కష్టంకంటే పిల్లల అభిమానాలే ఎక్కువగా అన్పించాయి

ఆ వెంటనే పుస్తకాలు ప్రెస్ నుండి వచ్చినట్లు సరస్వతికీ, చక్రధరానికీ ఉత్తరాలు రాసి పడేశారు సాంబ య్యగారు.

మూడో రోజు ఉదయమే సరస్వతి వచ్చింది

"ఎప్పుడెప్పుడా అని ఎదురు చూస్తున్నాను. ఏది నాన్నా నీ పుస్తకం" అని అడిగింది గుమ్మంలోకి అడుగు పెడుతూనే తను భద్రంగా పేక్ చేసిన

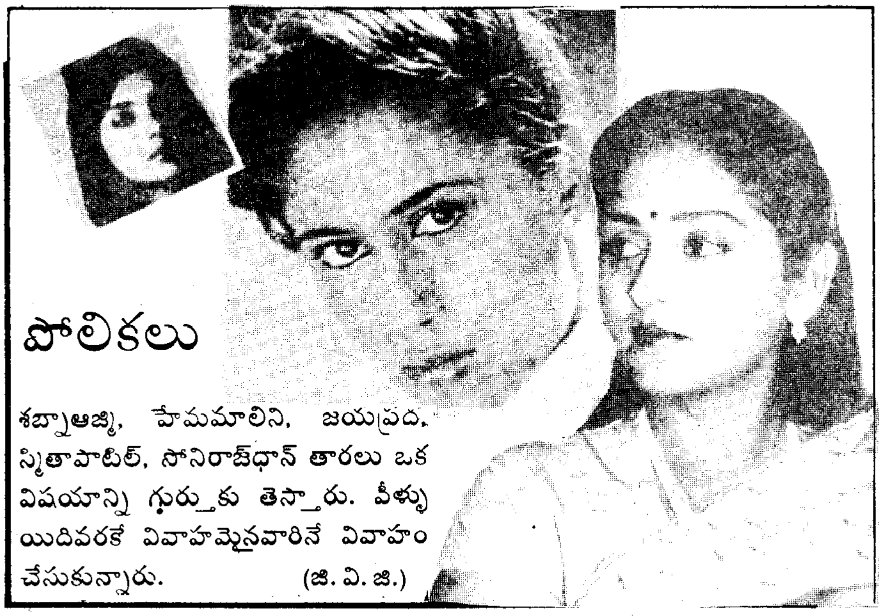

పోలికలు

శబ్నాఆజ్మి, హేమమాలిని, జయప్రద, స్మితాపాటిల్, సోనిరాజ్ధాన్ తారలు ఒక విషయాన్ని గుర్తుకు తెస్తారు. వీళ్ళు యిదివరకే వివాహమైనవారినే వివాహం చేసుకున్నారు. (జి. వి. జి.)

అప్పుడు ఎదురైంది ముఖచిత్రం సమస్య

ముఖచిత్రం కమర్షియల్‌గా వేయించండిసార్ పుస్తకాలు అమ్ముడవ్వాలంటే ముఖచిత్రం ఆకర్షణీయంగా వుండాలి' అన్నాడు పబ్లిషరు

ప్రముఖ చిత్రకారుడు భారవిచేత ముఖచిత్రం వేయించాలనుకున్నాడెప్పుడో అయన చిరునామా కనుక్కుని, ఇంటికొచ్చేక ఆయన పేర్న ఓ నూట పదహార్రూపాయలకు డ్రాఫ్టు పంపుతూ బొమ్మ వేయవలసిందిగా కోరుతూ ఉత్తరం రాసేడు- వారం తిరక్కుండానే భారవి నుండి కవరొచ్చింది ముఖచిత్రం డ్రాయింగుతో పాటు ఓ ఉత్తరం , తను పంపిన డ్రాఫ్టూ ఉన్నాయందులో

"మాష్టారూ మీ దగ్గర చదువుకున్న వేలాది మందిలో నేనూ ఒకణ్ణి మీ చిత్రానికి ముఖచిత్రం వేయడమే అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను పుస్తకం అచ్చయి వస్తే మీ సంతకంతో ఒక కాపీ పంపితే దాచుకుంటాను అంటూ రాశాడు

మొదటి పుస్తకాన్ని కూతురి చేతికందించారు సాంబ య్యగారు- విప్పి, అందంగా వచ్చిన పుస్తకాన్ని చూసి ఆనందపడింది సరస్వతి తర్వాత పేజీతిప్పింది మొదటి పెజీలో ఆకుపచ్చ యింకు పెన్నుతో రాసిన ముత్యాల్లాంటి పదాల్ని చదివింది

'ఇది సరస్వతీ కటాక్షం అందుకే ఇది నా తల్లి సరస్వతికి ప్రేమతో' అనివుంది

'ఇదేమిటి నాన్నా ఇది నాకాపీనా" అంది

అవునన్నట్లుగా తలూపేడు సాంబ య్యగారు

"పుస్తకాలు అప్పుడే ఎవరికీ యివ్వకునాన్నా ఆవిష్కరణ సభ జరపాలిగా! ఆ తర్వాతే ఎవరికైనా యివ్వవుగాని" అంది

"నా పుస్తకానికింకా ఆవిష్కరణేమిటమ్మా అదిప్పుడే నా తల్లి సరస్వతి చేతుల మీదుగా జరిగి పోయిందిగా" అంటూ నవ్వేరు సాంబ య్యగారు

"బావుంది నాన్నా నాకేంతెల్సు నీ పుస్తకాన్ని సాహితీపరులెవరో ఆవిష్కరించాలి గొప్ప రచయితలు ఆ పుస్తకంలోని గొప్పదనాన్ని నలుగురికీ విప్పి చెప్పాలి. నీ పుస్తకం యొక్క గొప్పదనం నలుగురికీ తెలియాలంటే ఆవిష్కరణ జరిపి తీరాలి మీ అల్లుడిగారి కోరికకూడా అదే అంది. సాంబ య్యగారు ఆలోచనలో పడ్డారు.

పార్వతి, త్రివేది కూడ అదే అభిప్రాయాన్ని బలపరచారు.

ఆ మర్నాడే చక్రధరం నుండి ఉత్తర మొచ్చింది. పుస్తకాన్ని వెంటనే చూడాలనిపించినా ఆఫీసులో ఆడిట్ పార్టీ వుండటాన రావడానికి వీలుపడలేదనీ, ఆవిష్కరణ సభ త్వరలో ఏర్పాటు చేయించమనీ, దానికయ్యే ఖర్చు రాస్తే తను వచ్చినప్పుడు తేగలననీ.... రాశాడు

ఆ రాత్రి బాగా ఆలోచించారు సాంబ య్యగారు తన అభిప్రాయంకంటే పిల్లల కోర్కె తీర్చడమే సబబనిపించిందాయనకు. అయితే ఆవిష్కరణ జరిపించడమంటే ఎవరింట్లో వారు పండగ జరిపించుకున్నట్లు కాదు. పుస్తకం ఆవిష్కరించడానికి యోగ్యులైన వారు కావాలి. ఒకరు యిద్దరు వక్తలుండాలి. వారి గౌరవార్థం పూలదండలు, గుచ్ఛాలు వుండాలి. సభావేదిక వుండాలి. అన్నిటికంటె ఇది తిలకించి, విని ఆనందించే సహృదయ ప్రేక్షకులుండాలి. వీటి ఏర్పాట్ల కోసం ఒకర్ని ఆశ్రయించక తప్పదు. అది తన మనసుకు నచ్చనిపని! – దీర్ఘంగా నిట్టూర్చేరు సాంబ య్యగారు.

మర్నాడు విషయాన్ని తోటి ఉద్యోగస్తుడైన కృష్ణమూర్తితో చెప్పేడు. కృష్ణమూర్తి వయసులో తనకంటే చిన్నవాడూ, సాహిత్యాభిలాషీ. అంతా విని, "పుస్తకావిష్కరణ జరిపించాలి మాష్టారూ – కొత్త యింటికి గృహప్రవేశంలా కొత్త పుస్తకానికి ఆవిష్కరణ కూడ ముఖ్యమే. ఆ ఆచారం పూర్వం నుండే వస్తోంది. గ్రంథ రచయిత పాఠకులకు పరిచయం కావడానికి అది దోహద పడుతుంది అటు ప్రచారం, ఇటు వేడుక రెండూ జరుగుతాయి పోతే ప్రచారమూ అవసరం కాని పేరున్న గ్రంధకర్తలే ప్రచురించిన తమ ప్రతి పుస్తకాన్ని వూరూరా ఆవిష్కరించుకుంటూంటే, జీవితకాలంలో ఒకటి రెండు పుస్తకాలు తప్ప వేయించుకోలేని మీ వంటి వారు తప్పని సరిగా ఆవిష్కరించాలి. ఏర్పాట్లంటారా ఆ సంగతి నా కొదిలెయ్యండి మన వూళ్ళో మాజీ సాంస్కృతిక సంఘముంది వాళ్ళీ సభను ఏర్పాటు చేస్తే బావుంటుంది ఆ సంఘ కార్యదర్శికి ఈరోజే మిమ్మల్ని పరిచయం చేసి విషయం చెబుతాను అన్నాడు కృష్ణమూర్తి

సాంబ య్యగారు ఏం మాట్లాడలేదు సరేనన్నట్లు తలపంకించేరు

ఆ సాయంకాలమే కార్యదర్శి వెంకట్రావుకి సాంబ య్యగార్ని పరిచయం చేసి సంగతిని వివరించేడు కృష్ణమూర్తి

సాంబ య్యగారు ఆంధ్రదేశంలో గల గొప్ప కథా రచయితల్లో ఒకరనీ, ఆయన పుస్తకావిష్కరణ సభ జరపడం ఆ వూరి ప్రజల అదృష్టమనీ యిలా ఎన్నో చెప్పేడు – అయితే అంతా విని.

"బాగానే వుందండీ – కవుల్నీ రచయితల్నీ గౌరవించొచ్చు– కానీ వున్న సొమ్మంతా శ్రీరామ నవమి నవరాత్రులకే ఖర్చయిపోయింది– మంచి కార్యక్రమాలు జరిపించడమే మా వంతు గానీ చందాలెవరిస్తున్నారు చెప్పండి? ఫండ్స్ కూడేక, కావలిస్తే వినాయక నవరాత్రుల్లో యీ తంతూ జరిపించేద్దాం – జనం కూడ వస్తారు – ఖర్చు కూడ ఆ లెక్కలోకి పోతుంది" అంటూ తేల్చేసేడాయన.

ఆ జవాబు విని కృష్ణమూర్తికి నోట మాట రాలేదు– కాస్త తేరుకున్నాక నచ్చజెప్పడానికి ప్రయత్నించేడు.

"ఖర్చు కూడ ఆట్టే ఏం వుండదు సార్– నాలుగు పూలదండలు, బొకేలో– అంతే! రచయితకీ ఆవిష్కరణకీ కావల్సిన శాలువాల సంగతి ఆయన అభిమానులు చూసుకుంటారు – మీరు పెద్దలను రప్పించి సభ ఏర్పాటు చేస్తే చాలు – ఇన్విటేషన్ల ఖర్చు కావలిస్తే మా స్కూలు వాళ్ళం పెట్టుకుంటాం – సాంస్కృతిక సంఘం కాబట్టి యీ సాహితీ ఉత్సవం మీ చేతుల మీదుగా జరిపిస్తే బావుంటుందని నా వూహ."

కార్యదర్శి గారేం కొరుకుడు పడలేదు.

"అది మాత్రం తక్కువదా చెప్పండి. సాహితీ సభలకు రాజకీయ నాయకులొస్తారా? కాకపోతే ఎవర్ని పిలవాలి? డబ్బే ఎలాగోలా పోగెయ్యవచ్చు– సాహిత్య సభలకు యిరుపక్షాల జనాన్నీ పోగెయ్యడం కంటే"

ఇక అక్కడ పని అయ్యేలా లేదని వచ్చేశారు– ఆ తర్వాత మరో చోట కూడ ప్రయత్నించి విఫలుడయ్యేడు కృష్ణమూర్తి.

సాంబ య్య గారికి తల కొట్టేసినట్లయింది– ఈ బాధ భరించే కంటే పిల్లలకే ఎలాగో నచ్చజెప్పుకోవచ్చనుకున్నారాయన–

ఆ మర్నాడు బజార్లో సాంబ య్య గారికి వెంకటప్పయ్య కన్పించేడు. "ఏంటోయ్– పుస్తకమేదో అచ్చేయించి ఆవిష్కరణ కోసం తిరుగుతున్నావటగా! ఎంత వరకూ వచ్చిందీ" అంటూ ఎగతాళిగా ప్రశ్నించేడు–

వెంకటప్పయ్యకి తనో పెద్ద కవినని అహంభావం – గిరజాల జుట్టూ, నిరంతరం వంటి మీద పట్టు లాల్చీ, శాలువా– కానీ అతనేం రాస్తాడో అతనికే తెలీదు– పండగల మీద, నాయకుల మీద కవితలల్లుతాడు –తనకు తప్ప కవిత్వం రాయడం మరెవరికీ చాతకాదంటాడు – కవితలల్లటం అల్లాటప్పా విషయం కాదు– అది యీ వెంకటప్పయ్యకే చెల్లింది– అని మీసం మెలేస్తాడు.

సాంబ య్య గారేం మాట్లాడకపోడం చూసి,

పాఠకులకో సవాల్!

10 టిట్ ఫర్ టాట్

మల్లెపూలూ, మంచి గంధం చాలవా? ఎండాకాలానికి?

ఇది ఓ వాగ్బాణం అనుకోండ దీన్ని మరో వాగ్బాణంతో మీరు ఉపసంహరించాలి– ఆ "రిపార్టీ" గుచ్చుకోవాలేగాని బాధించకూడదు. రసభరితంగా వుండాలేగాని అశ్లీలం కొట్ట వచ్చినట్లుండరాదు... కార్డు మీద మాత్రం రాయాలి. ఈ వాక్యం పైన రాసి మీ ప్రతి వాక్యం దాని క్రింద రాయండి. మీ పూర్తి చిరునామా ముఖ్యం.ప్రచురించిన రెంటికి రు. 25, రు. 15 చొప్పున బహుమతి వుంటుంది!– ఈ విషయంలో సంపాదకునిదే తుది నిర్ణయం. సంచిక విడుదలైన వారంలోగా పంపాలి.మర్చిపోకండి. –సం.

చాలా మంది వెంటనే "రిపార్టీ"ల వర్షం కురిపించారు. కొన్ని మాత్రం ఎంపిక చేసి వేస్తున్నాం. బహుమతులు పొందిన రెండూకాక– మరికొన్ని యిక్కడ వేశాము. తతిమ్మా వారి "వాగ్బాణాలు" స్థలాభావం చేత వేయలేకపోయాం. లాటరీ తీసి కొందరి పేర్లు మాత్రం వేస్తున్నాం! ఒకసారి బహుమతి రాలేదని నిరుత్సాహ పడక మళ్ళీ ప్రయత్నించండి!

"ఏమిటా... ఎగబడ్డం ముందు వెనుక చూడకుండా"

★ రు. 25 బహుమతి పొందిన రిపార్టీ:

"అబ్బ! తప్పుకోవయ్యా బాబూ! నే నీ బస్సు డ్రైవర్ని!!"

–ఎస్. శ్రీనివాసమూర్తి (నెల్లూరు)

★ రు. 15 బహుమతి పొందిన రిపార్టీ :

"అవునోయ్... ప్రేమ గ్రుడ్డిదన్నారు కదా... విన్లేదూ?!"

–ఉజ్వల ప్రసాద్ (రామవరం)

మరి కొన్ని వాగ్బాణాలు

"అమ్మా... తల్లీ! వెనక నా భార్య అప్పడాల కర్రతో వచ్చేస్తోంది.... తప్పుకోండి పారిపోవాలి!" –జి. నరసింహమూర్తి (అయిజ)

"ఏంటమ్మో, కండక్టర్నే అంత మాట లంటావా ముందు టికెట్టుకు డబ్బు లిస్తావా లేదా?"

–టి. రాంప్రసాద్ (ప్రొద్దుటూరు)

"అలా చూడబట్టే మూడు బస్సులు వచ్చి వెళ్ళినా... నే నింకా యిక్కడే వున్నాను" –బొబ్బిలి శ్రీనివాసరావు (ద్రాక్షారామం)

లక్కీ పేర్లు :-

ఎం విజయ భాస్కరరెడ్డి (రామవరం), జి. విజయలక్ష్మి (విజయపూరి నార్త్), జి. నాని (వరంగల్), జి. ఎస్. ఎన్ మూర్తి (పెదపాడు), బి. మురళి (తెనాలి), ఎన్. సుబ్బలక్ష్మి (రేపల్లె), ఇ. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరరావు (మచిలీపట్నం), మంచెం నాగశైలి (సామర్లకోట), షేక్ ఫక్రుద్దీన్ (కందుకూరు), వి. శేషగిరిరావు (కూరాడ), ఎస్. విజయ నిర్మల (చిన ఓగిరాల), ఎ. శ్రీనివాసరావు (పాలకొల్లు).

"ఎందుకొచ్చిన ఆవిష్కరణలులే- బోలెడు డబ్బు ఖర్చు - నువ్వు చెయ్యలేవు- దాని వల్ల కలిసొచ్చేదీ లేదు-" అనేసి తన దార్న చక్కాపోయాడు

ఆ వూళ్ళో వెంకటప్పయ్యని చాల మంది కవిగా గుర్తిస్తారు -ఆ గుర్తింపు కోసం అతను చాలా హంగామా చేస్తాడు- అతనికి రాజకీయ వర్గంలో కూడ పలుకుబడి వుంది- ఎవర్నెలా లోబర్చుకోవాలో, ఎవరి చేత పనులెలా చేయించుకోవాలో అతనికి బాగానే తెల్సు - ఏదో ఒక రకమైన గ్రాంటుతో మూడేళ్ళ కోమారు ఓ పుస్తకాన్ని ప్రచురిస్తూంటాడు- దానికి ఆవిష్కరణ సభ ఏదో ఒక వూళ్ళో జరిపిస్తూనే వుంటాడు- ఒకే పుస్తకానికి చాల చోట్ల ఆవిష్కరణలు జరిపిన ఉదంతాలూ వున్నాయి- ఓమారొక ఆవిష్కరణ సభకి వెంకటప్పయ్య స్వయంగా పిలిస్తే వెళ్ళేరు సాంబ య్య- సభ భారీఎత్తున జరిగింది- ఒక మంత్రిగారు ముఖ్యఅతిథి- మరో మంత్రిగారు ఆవిష్కర్త- స్థానిక ఎమ్మెల్యేగారు వక్త- వీరుకాక వేదిక మీద మరో సినీ నిర్మాత- వెంకటప్పయ్య సరేసరి- అందరికీ నిలువెత్తు గులాబీ దండలు - ఎందరో ఫొటోగ్రాఫర్లు ముందు వరసలో పత్రికా విలేఖరులూ - అయితే మంత్రులిద్దరికీ సాహిత్యం గురించి ఏమీ తెలీదు- ఏవేవో మాట్లాడేరు- సహజ ధోరణిలో వాగ్దానాలేవో చేసేరు- కవిగారి బాహ్యసౌందర్యాన్నీ గుణాల్నీ ఒకరు పొగిడితే మరొకరు దుశ్శాలువ కప్పి సత్కరించేరు- దానికి జవాబుగా ఆవిష్కరణ తంతు అయ్యేక వెంకటప్పయ్య కూడా తన శక్తి మేరా వేదిక మీది అందర్నీ పేరు పేరునా పొగిడేడు- అటువంటి వారి అండదండలుండడం వల్లే తను కవిత్వాన్ని రాయగలుగుతున్నానన్నాడు - వారి అభిమాన ముండాలే గాని ఏడాదికో పుస్తకాన్ని తను ప్రచురించగలనన్నాడు- సభ అవుతూండగా హాల్లోని జనాన్ని చూసి ఆశ్చర్యపోయారు సాంబ య్యగారు- పట్టుమని పాతిక మందైనా లేరు- వీళ్ళ కోసమేనా యీ హడావుడంతా అన్పించింది - ఆ మర్నాడు అన్ని పత్రికల్లోనూ ఆవిష్కరణను గురించిన వార్తలు ఫొటోలతో సహా ప్రచురింపబడ్డాయి.

ఆ వెంకటప్పయ్యే యిప్పుడు తనకు వద్దని సలహా యిస్తున్నాడు- నిట్టూర్చేరు సాంబ య్య గారు-

ఓ మారు తన కథకి బహుమతొచ్చిందని చెబితే వెంకటప్పయ్య చాల అపహాస్యం చేశాడు

"నువ్వేం అనుకోకు గానీ యీ రోజుల్లో సాహిత్యపు విలువలు బాగా పడిపోయాయి" అంటూ చాలా చాలా విషయాలపైైతన అక్కసును వెళ్ళబుచ్చాడు-

అప్పుడూ తనేం బాధ పడలేదు- వెంకటప్పయ్య తత్వం తనకు తెల్సు- 'ఎదుటి మనిషిలోని విలువను గ్రహించి గౌరవించే సంస్కారం అందరికీ వుండదు' అనుకొని సరిపెట్టుకున్నాడు-

ఏవేవో ఆలోచనలతోనే ఆ రాత్రి సగం వరకూ గడిపేశారు సాంబ య్యగారు-

మర్నాడు స్కూల్లో హెడ్ మాష్టరు గారు పిల్చి, "మీ పుస్తకం అచ్చయి వచ్చిందటగా- వచ్చే నెలలో మన స్కూల్ డే ఎటూ వుంది - ఆ సమయంలో నే మీ పుస్తకం ఆవిష్కరిస్తే బావుంటుందను కుంటున్నాను- మీరు సరేనంటే " అంటూ ఆగేరు-

సాంబ య్య గారికా పరిస్థితి యిబ్బందికరంగా తోచింది.

"చాలమంది విద్యార్థులకీ, కొంతమంది పేరెంట్స్‌కీ కూడ మీరంటే గౌరవభావం వుంది- కలెక్టరుగారు తప్పకుండా వస్తారు- సభ గొప్పగా వుండకపోవచ్చు- కానీ మీరంటే అభిమానమున్న వారి మధ్య మీ పుస్తకావిష్కరణ జరుగుతుంది-' అంటూ యింకా ఏవేవో మాట్లాడేరు హెడ్‌మాష్టర్ గారు-

విషయమంతా ఆయనతో కృష్ణమూర్తి చెప్పినట్లు గ్రహించేరు సాంబ య్య గారు- అయినా దేనికీ ఆయన పెదవి కదపలేదు- కానీ ఆయన మౌనాన్ని అర్థాంగీకారంగానే తీసుకున్నారు హెడ్ మాష్టర్ గారు-

* * * *

ఇల్లంతా సందడిగా వుంది-

ముందు రోజే సరస్వతి, ఆమె భర్త వచ్చారు- చక్రధరం కూడ భార్యాపిల్లలతో వచ్చేరు-

సాయంకాలం ఆవిష్కరణ సభ

మధ్యాహ్నం భోజనం చేసి మంచం మీద నడుం వాల్చారు సాంబశివయ్య గారు- ఉదయం తలంటు పోసుకున్నారేమో నిద్ర బాగా పట్టేసింది- మనసు, శరీరం ఎక్కడెక్కడికో తేలిపోతున్నట్లనిపించిం దాయనకు-

సాయంత్రం సభా ప్రాంగణం అందంగా అలంకరింపబడింది- ప్రస్తుత విద్యార్థులూ, పూర్వం ఆయన వద్ద చదువుకుని గొప్పవారైన వారూ, విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులూ ఎందరో వచ్చారు. సభకు-పుస్తకం మీద అభిప్రాయం చెప్పేందుకు ఓ ప్రముఖ రచయిత, ఒక విమర్శకుడూ వచ్చారు- కలెక్టరు గారే యింకా రాలేదు- సాంబయ్య గారి కోసం యింటికి కారు పంపించేరు- అయితే ఆ సమయంలో సాంబయ్య గారింట్లో కలకలం మొదలైంది- అది నెమ్మదిగా ఏడ్పులూ, పెడబొబ్బలుగా మారింది- ఎవరెవరో ఏవేమో అంటున్నారు- ఆశ్చర్యపోతున్నారు - సానుభూతి ప్రకటిస్తున్నారు- "పాపం .. ఆవిష్కరణ జరగకుండానే...." అంటున్నారెవరో!

త్రుళ్ళిపడి లేచారు సాంబయ్యగారు-అదంతా కలే అనుకుంటే నమ్మలేనట్లుగా వుందాయనకు-

ఆ సాయంకాలం పోస్ట్‌మేన్ వచ్చి రెండు కవర్లిచ్చి వెళ్ళేడు- అందులో ఒకటి కలెక్టర్‌గారి నుంచివచ్చింది.

ఆ కవర్ని విప్పి చదవడం మొదలు పెట్టేరు సాంబయ్యగారు-

"మాష్టారూ! పూవనంలాంటి విద్యాలయంలో రేపటి పౌరులైన పిల్లల సమక్షంలో మీ పుస్తకానికి

"ఫారా" పంతం!

హిందీ, తెలుగు చిత్రాల్లో నటిస్తున్న గ్లామర్ తార 'ఫారా'- చిత్రాలైనా వదులుకుంటుందట గాని తాను పట్టిన పట్టు వదలనని అంటూంది.

ఇటీవల ఒక చిత్రానికి సంబంధించి ఆమె నటిస్తున్న పాత్రకు డ్రస్సు కుట్టించుకొని దాని తాలూకు రు. 12,000 బిల్లు నిర్మాత చేతిలో పెట్టిందట. ఆ నిర్మాత ఆ బిల్లు చూసి బిత్తర పోయాడట.

"అమ్మా, నువ్వు నటించే సీనులో యింత ఖరీదు గల బట్టలు వేసుకో కూడద"ని నిర్మాత ఎంత మొత్తుకున్నా వినలేదు సరికదా ఆ బిల్లు చెల్లించకపోతే చిత్రంలో నటించటం మానేస్తానని కూడా చెప్పిందట. పాపం ఆ నిర్మాత బిల్లు చెల్లించకుండా మానగలడా!

అవిష్కరణంటే ఆనంద మనిపించింది- కానీ మాష్టారూ మీ పుస్తకం ఆవిష్కరించడానికి నేను తగను- నేను మీ దగ్గర విద్య నేర్చుకున్నాను మాష్టారూ- అంతేకాదు మీ అభిమానిని కూడ మీ కథల కటింగ్స్ చాల నా దగ్గరున్నాయి- పత్రికల్లో మీ కొత్త కథ చదివిన ప్రతిసారీ మీరు నా ముందు నిలుస్తారు- నిజం మాష్టారూ- మీరు కథలు రాయడం తగ్గిస్తే బాధపడే వాళ్ళలో నేనొకడిని- అంతర్జాతీయ స్థాయిలో అవార్డులు పొందాల్సిన మీ కథలు యితర భాషల్లోకి వెళ్ళలేదన్న బాధతో వెళ్లాలనే కోరికతో ఈ మధ్యే మీ కథలు కొన్నిటిని ఇంగ్లీషులోకి ప్రచురించి ఒక పుస్తకంగా తీసుకు రాలనుకుంటున్నాను- ఈ సమయంలో నే మీ కథలు పుస్తకం వెలువడిందని తెల్సి చాల సంతోషించాను-

అయితే మాష్టారూ ఆవిష్కరణ విషయంలో నాదో చిన్న మనవి- పై నెలలో జ్ఞానపీఠ్ అవార్డు పొందిన ప్రముఖ బెంగాలీ రచయిత ఒకరు రాజధాని వస్తున్నారు- ఆ సందర్భంలో స్థానిక రచయితలతో, కవులతో ఒక సాహితీ సదస్సు కూడ ఏర్పాటవుతోంది- ఆ సాహితీ ప్రాంగణంలో మీ పుస్తకాన్ని వారి చేత ఆవిష్కరింప జేయాలని వుంది- వారికి మన కథలంటే అమితమైన మక్కువట- వీలైతే నేను తర్జుమా చేసిన మీ కథలను ముందుగా వారికి పంపి వారి అభిప్రాయాలను సేకరించాలని కూడ వుంది-

ఇవన్నీ నా అభిప్రాయాలు మాత్రమే- మీ అనుమతి కోసం ఎదురు చూస్తుంటాను "

ఆ ఉత్తరాన్ని రెండు మూడు మార్లు చదివేరు సాంబ య్యగారు- ఆయన మనసు ఆనందడోలిక లూగింది- అంతరాంతరాళంలో కలిగిన స్పందన శరీరానికి కొత్త వుత్సాహాన్నిచ్చింది- ఇప్పటి జిల్లా కలక్టరు మధుసూదనం ఒకప్పుడు తన శిష్యుడే అవడం ఆయన కెంతో గర్వాన్ని కూడ కలిగించింది-

ఒక్క క్షణమాగి, రెండో కవర్ని కూడ చేతిలోకి తీసుకుని విప్పేరు

మాననీయ మార్గ దర్శక రచయితలైన
శ్రీ సాంబ య్య గారికి,

అప్పుడెప్పుడో ప్రచురింపబడ్డ మీ 'బ్రతుకు బాట' కథను నేను యిటీవలే చదవటం తటస్థించింది- అందులో మీరు విపులీకరించిన జీవిత సత్యం, అవ్యాజమైన మానవత్వం, జీవన గమనంలో దగాపడ్డ, నిరాశ్రయ జీవికి మీరు చూపిన మార్గం, గమ్యం నా కెంతగానో నచ్చాయి- నా మనసుకు పట్టిన కథ అది- అస్తవ్యస్తమైన నా బ్రతుక్కి ఓ మార్గాన్ని చూపించిన కథ అది- నా బ్రతుకిప్పుడు చక్కబడిందంటే దానిక్కారణం మీరూ, మీ కథే

మీ వంటి గొప్ప రచయితల కథలు యింత వరకూ ఎందుకు చదవలేదా అని బాధ పడుతున్నాను- మీ రచనల కోసం అన్వేషిస్తున్నాను- అనుమతిస్తే త్వరలో నే మిమ్మల్ని కల్సుకోవాలనుకుంటున్నాను- మీరు చూపిన మార్గంలో 'పయనిస్తూన్న- ధనంజయ '

పత్రికాఫీసు నుండి రీడైరెక్ట్ కాబడి వచ్చిందా ఉత్తరం- మరో మారు చదివారా ఉత్తరాన్ని సాంబ . య్య గారు- అతని కళ్ళలో సన్నని నీటి పొర జేరింది- అది మనసులోంచి తన్నుకొచ్చిన ఆనందపు పొర!

తను రచయితగా కృతకృత్యుడయ్యాడనడానికి యీ నిదర్శనం చాలు! మధుసూదనం వంటి ప్రతిభావంతులైన విద్యార్థులు, ధనంజయ వంటి పాఠకులు ఏ ఉపాధ్యాయుడికి గాని ఏ రచయితకు గాని ఒక్కరుంటే చాలు నన్పించింది

అవి చాలు తనకు! ఈ యిద్దరి మనసుల్లో తనకూ తన రచనలకూ ఉన్న ఆస్థానం చాలు!

తన పుస్తకానికిక ఆవిష్కరణ జరక్కపోయినా ఫర్వాలేదు- తన రచనలు యిటువంటి ఎందరి హృదయాల్లోనో ఎప్పుడో ఆవిష్కరింపబడి వుంటాయి!- అనుకున్నారాయన చమర్చిన కళ్ళను ఒత్తుకుంటూ-

*　　*　　*

సాంబ . య్యగారు అనుకున్నట్లే ఆయన పుస్తకానికి ఆవిష్కరణ మహోత్సవం జరగలేదు-

ఆయన ఉత్తరం చేరే లోగానే మధుసూదనం దూర ప్రాంతానికి మరో హోదాలో ఊహించుకోకుండా బదిలీ అయి వెళ్ళిపోయేడు

●

ధర్మపథం

అదృష్టం

సిరి సంపదలతో తులతూగుతున్న వానినీ, నిర్విచారంగా- సుఖంగా కాలం గడుపుతున్న వానినీ చూచి 'అదృష్ట జాతకుడు' అని అందరూ ప్రశంసిస్తారు. ఇప్పటి వారిలో చాలా మంది అదృష్టాన్ని నమ్మరు. కష్టసుఖాలు, సిరి సంపదలు ప్రయత్నంపైనే ఆధారపడి ఉంటాయని వారి ఉద్దేశం. అదృష్ట శబ్దానికి అర్థం కనబడనిదీ అని. అది అప్రయత్నంగా- తలవని తలంపుగా వచ్చేది మాత్రమే. లాటరీలో రూపాయి టిక్కెట్టు కొన్న వానికి లక్షల కొద్దీ ధనం రావడం అదృష్టమే కదా! అతనికి ఆ సంపద, రావలసి ఉండి వచ్చినదే. అంత పైకం వస్తుందని అతడు నమ్మి ఉంటా డంటారా? అలా నమ్మి ఉండడు.

అసూయాపరులగు కొందరు ఓర్వలేక సంకుచిత బుద్ధితో అదృష్టవంతులను చిక్కులు పెట్టుటకు తెగపడానికీ ప్రయత్నం చెయ్యవచ్చును. కాని వారి ఆటలు సాగవు. బాగుపడే వానిని చెరిపే వాడూ, చెడిపోయే వాడిని బాగుపరచే వాడూ ఉండరని సామెత ఉండనే ఉన్నది.

మానవుడు తాను పొందవలసిన దానిని ఎలాగూ పొందుతాడు. దానినెవ్వరూ ఆటంక పరచలేరు. ఈ విషయాన్నే మన ప్రాచీనులు ఎన్నడో ఇలా చెప్పారు.

"ప్రాప్తవ్యమర్థం లభతే మనుష్యః
దేవో పితం వారయితుం న శక్తః"

"తనకు ప్రాప్తమై ఉన్న దానిని మానవుడు తప్పక పొందగలడు. దేవుడు కూడా దాన్ని అడ్డుకొనలేడు" అని దీని అభిప్రాయం.

అయితే- అదృష్టాన్ని నమ్ముకుని ఎవ్వరూ ప్రయత్నంలో ఉపేక్ష వహించ కూడదు. ప్రయత్నం పురుష లక్షణం. ప్రయత్నం విఫలమైతే తనకు అదృష్టం లేదు అనుకోవాలే కాని, నిరుత్సాహంతో దిగులు పడకూడదు. నిరుత్సాహం మనిషిని క్రుంగదీస్తుంది.

– బులుసు వేంకట రమణయ్య